

Moodustuv Tapa vald andis maavanematele üle ühinemisdokumendid

Kolm ühineda soovivat kohaliku omavalitsust – Tapa linn, Saksi vald Lääne-Virumaalt ja Lehtse vald Järvamaalt – andsid 25. veebruaril Tapa kultuurikeskuses Järva ja Lääne-Viru maavanematele pidulikult üle ühinemisdokumentatsiooni.

„Idee ühinemisest on üle 4–5 aasta vana,” ütles dokumentatsiooni pidulikult üleandmisel ühinemiskomisjoni esimees Tapa linnapea Kuno Rooba. „Siis oli päevakorral Tapa ja Tamsalu ühinemine, mis aga volikogude poolt heakskiitu ei leidnud. Pidasime Tamsalu linna ja vallaga mitu nõupidamist ja leidsime ühiseid mõtteid parima omavalitsusmudeli leidmiseks edaspidi.”

Praeguseks on neist aruteludest kasvanud välja ühinemissoov lisaks moodustatavale Tapa vallale ka Tamsalu linnal ja vallal. „Dokumentide väljatöötamine ja konsensuse saavutamise ei tulnud kergelt. Kuid see on siiski vajalik samm ühise omavalitsusena jätkamisel,” rääkis ühinemise ettevalmistustööst Kuno Rooba. Ühinemiskomisjoni liikmed leidsid, et vaatamata põhjalikule ettevalmistustööle võib ette tulla probleeme, mida ei osatud ette näha, nagu näiteks Karkuse külaela-

nike soovi kuuluda hoopis Kadrina valla koosseisu või piiride küsimust Kadrina valla-ga.

Ühinemise on muutnud ühinevate omavalitsuste jaoks eriliseks asjaolu, et esmakordselt Eestis on tegemist ühinemisega üle maakonna piiride. Maakondliku kuuluvuse küsimus komisjonil siiski prioriteetne ei olnud.

Lääne-Viru maavanem Urmas Tamm ütles dokumente vastu võttes, et ühinemine pole toonud koostöö katkemist kahe maavanema vahele, vaid on õpetanud maavanemaid oma naabreid paremini tundma. „Küsimus moodustatava Tapa valla maakondliku kuuluvuse kohta on teisejärguline, olulisem on nende edasine hakkamasaamine ja koostöö.” „Nüüd on seeme mulda pandud. Edasi sõltub teist, missuguseks kasvab taim,” lisas Järva maavanem Üllar Vahtramäe.

Samas andis Saksi vallavanem Arvi Palmsalu Lääne-Viru maavanemale Urmas Tammele üle dokumentatsiooni Saksi valla Pariisi, Kiku ja Salda ühinemise kohta Kadrina valla koosseisu.

Seaduse järgi on maavanematel aega vaadata ühinemisdokumentatsiooni vastavust õigusaktidele kümme päeva. Seejärel saadetak-

Foto Heiki Vuntus

Tapa linnavolikogu esimees Algur Kaerma (paremal) ulatab haldusreformi taotleva 300-lehelise dokumentide kausta Lääne-Viru maavanemale Urmas Tammele. Tseremooniat jälgivad Toomas Kaukvere ja Andres Mandre. Järva maavanemale Üllar Vahtramäele (vasakul) on dokumendid juba üle antud.

se dokumendid koos seletuskirjaga edasi Siseministeeriumisse.

Lääne-Virumaal on ühine-

missoovi avaldanud lisaks eelmainituile ka Väike-Maarja ja Avanduse vald.

Hilje Pakkanen
Lääne-Viru maavalitsuse
avaliike suhete nõunik

Koostöö on puudulik

28. veebruaril toimus Tapa linnavalitsuses nõupidamine MTÜ Maria Lastekeskuse koostööst koolidega ja linnavalitsusega. Nõupidamise tulemusena soovitati kooli õpetajatel ja lastekeskuse kasvatajatel koos juhtidega istuda kokku ümarlauas, rääkida kummagi poole ootustest laste arendamisel ja kasvatamisel ning leida ühiselt probleemidele lahendusi. Eesmärk on ju kõigil sama: et lastest sirguksid töökad, endaga toimetulevad, endast ja teistest lugu pidavad inimesed.

Senine koostöö MTÜ Maria Lastekeskuse, koolide ja linnavalitsuse vahel on olnud puudulik. Erinevad arusaamised laste kasvatamisest ja õpetamisest

on tekitanud konflikte täiskasvanute vahel, mis on peegeldunud ka lastekeskuses elavate laste käitumises väljaspool keskust.

Nõupidamisel osalesid Lääne-Viru maavanem Urmas Tamm, Lääne-Viru Maavalitsuse sotsiaal- ja tervishoiuosakonna juhataja Tõnis Randlane, Lääne-Viru Maavalitsuse lastekaitse peaspetsialist Helbe Jaanimägi, Tapa linnapea Kuno Rooba, Tapa linnavalitsuse sotsiaal-osakonna juhataja Ene Augasmägi, Tapa vene gümnaasiumi direktor Henry Kallaste ning õppealajuhataja Maria Voronova ja MTÜ Maria Lastekeskuse juhataja Oleg Kapustin.

Elbe Jaanimägi

Lastekaitse sai raha

MTÜ Tapa Lastekaitse projekt „Kuidas saan end kaitsta, olla tugev ja vaba” sai rahastuse.

Üha kasvav vägivald meie ühiskonnas tingib vajaduse õpetada lapsi ennast kaitsma selle eest. Mida varem saab laps teavet võimalikust vägivaldast ja sellega toime tulekust, seda suurem on võimalus, et laps ei koge vägivalda.

Lapsed on haavatavad, sest
- neil puudub teave väärkohtlemise ja selle ennetamise kohta;
- neil pole sõnaõigust ja nad on sõltuvusseisundis;
- nad on isoleeritud toetuse ja abi

allikatest.

Haavatust saame vähendada:
- andes lastele ja nende täiskasvanud kodakondsetele teadmisi, mis võimaldavad neil määratleda ja ennetada väärkohtlemist;
- vähendades laste abitust ja sõltuvust;
- avardades laste võimalusi toetada ja abi saamiseks.

Projekti sihtgrupp on lasteaias „Pisipõnn” lapsed vanuses 5–7 aastat, lapsevanemad ja lasteaias personal.

Projekti eesmärgid on õpetada lastele potentsiaalsete ohuolukor-

dade äratundmist, oskusi nendes olukordades käituda, enesekehtestamist ning abi küsimist. Kuidas ennetada laste sattumist ohvriks?

Nõustada väärkoheldud lapsi ja suunata nad abiallikate juurde. Viia läbi lastevanematega loengud teemal „Kuidas ära tunda ja aidata vägivalla ohvriks langenud last?”

Anda teavet vanematele ja lasteaiakasvatajatele vägivalla ohvritele antava abi ja Eestis toimiva võrgustiku süsteemitöö kohta. Projekti viivad läbi vastavad spetsialistid.

Ene Augasmägi

ÜKS PILT

Riigikogu Reformierakonna fraktsiooni liikmed Rein Aidma (vasakul) ja Margus Hanson (paremal) ning Rakvere piirkondliku organisatsiooni juhatuse liige Ants Leemets (vasakult teine) kohtusid 1. märtsil Tapa linnapeaga ning külastasid vene gümnaasiumi ja tööstusparki. Linna tutvustasid Kuno Rooba ja Mati Mitt.

Foto Heiki Vuntus

Eda Valgema (vasakul), Kadri Karro ja Senta Malva jälgivad huviga ettekannet. Foto Katre Jürgensoni kogust

TENK toimetab

16. veebruaril viibis Tapa Ettevõtlike Naiste Klubi jällegi koos Tapa kultuurikeskuses. Seekordne teema oli mingil määral jätkuks eelmise aasta teemale, kus arutati ema ning tütre vahelisi probleeme, lähisuhetevägivalda ja algatati vägivalla all kannatavate naiste tugi-grupp. Nüüd jõudis teemadring terve pere nõustamiseni. Kahetunnisele vestlusringile olid palutud spetsialistid väljastpoolt Tapat.

Eda Valgema Paide linnavalitsusest on koduhooldus-spetsialist, väikese osaga ka koolipsühholoog. Eda rääkis stressiga toimetulemisest. On see ju midagi, mis meid iga päev saadab. Klubiõhtul osalenud naised said ennast testida mõtisklemaks oma elu prioriteetide üle – mis on unistused ja mis tegelikkus. Näpunäiteid stressi äratundmiseks ja selle maandamiseks said ko-

halviibijad koju kaasa lugemiseks.

Teiseks külaliseks oli kutsutud Kadri Karro, kes töötab Rakvere Sotsiaalikeskuse juhatajana ning on Psühholoogilise Nõustamise ja Koolituse Keskuse Meritus perenõustaja. Kadri eesmärk oli tutvustada lähemalt oma tööd. Eestlased kipuvad oma pereprobleeme pigem varjama kui neile lahendusi otsima, Kadri aga julgustas vajadusel pereteraapiast abi otsima.

Et õhtut võib pidada kordaläinuks, näitab see, et perenõustamist on kasutamas esimesed kuus peret, kel said Kadriga maikuuni ajad kirja. E. Kopelmann on lahkelt loal lubanud selleks gümnaasiumi ruume kasutada. Vajadus nõustamise järele oleks suurem, aga raha ning aeg seab omad piirid.

Katre Jürgenson

Kuidas toime tulla murdealasega?

Murdealise kodu peab olema avatud ka tema vastassoost sõpradele ja see tasu tuleb sulle usalduse näol tagasi. Kindlasti on vaja lapsevanemal rääkida oma hirmudest, ohutusest, väarikusest, sõbrusest ja armastusest ning ka reetmisest. Kuid sa tee seda kui vanem sõber. Kui sinu armastus on karidele jooksnud, ära süüdistata ühepoolselt vastassugupoole.

Ema suhtumine isasse määrab ära paljuski tütre vastavast eelistused ja hirmud vastassugupoole suhtes. Kurb tõdemus on, et paljud neid ei tahagi abielluda ega peret luua. Kahjuks alavääristavad paljud isad ennast oma laste silmis, aga poistele on eriti tähtsad isaga koos tehtu. Sageli hellitavad emad oma pojad nii ära, et nad vajavad ja otsivad naisest uut ema. Last üksi kasvatav ema püüab isa asendada. Ärme muutu sooliselt! Tähtis on poega õpetada naist austama ja oma naiselikkusega kasvatada tema iseseisvust, otsustusvõimet ja toimetulekut.

Sageli jääb teismeeas puudu otsusekindlusest. Just teismeeas kaotab laps peaaegu oskuse kuulata oma sisehäält ja käitub sageli isendalegi üllatavalt. Aita teda, sest sinul on olemas vaist, mida ei saa õppida ühestki raamatust. Tasub veenda last selleski, et mitte alati ei saa võitjana välja tulla. Õpeta teda väarikalt kaotama.

Lapse seisukohalt on kõige

tähtsam kodus valitsev vaime. Kodu on koht, kus igaühel on oma nutunurk ja lihtsalt äraolemise paik. Samas on ju tore, kui kodus on alati keegi, kellel on aega sind kuulata ja mõista.

Suunav kasvatus on hea, kui järgime heatahtlikkust, usaldust ja hoolitsust. Avatusele püüdlavas peres pole üksnes last kohustavad seadused, vaid ka täiskasvanuid kohustavad lepped. Lapsele on tähtis, et ta õpiks valikuid tegema alati muutuvates oludes ja vastutama oma käitumise eest ise. Vanemate seisukohalt on tähtis see, millist eeskujut nad annavad ja mida nad teevad.

Suunav kasvatus on kõige paremini toimiv, kui kõik tegutsevad koos, kuulatakse üksteist, peetakse lugu erinevustest, usaldatakse üksteist, lubatakse ka eksida ja sallitakse erinevaid tundeid. Kiita ja tunnustada tuleb alati inimese teguviise, mitte isikut kui sellist. Eesti sõnavaras on üle paari tuhande inimest iseloomustava omadussõna, millest hea tahtmise juures leiame iga teo kohta õige.

Kui sinu ja lapse vahel on usaldus või suudad veel selle leida, siis avanevad sulle ka tema hingeüksed. Alati ei löö teismeline oma ust päris kinni, vaid jätab selle poikvele ja ootab, et tuleksid tema hinge-soppi peidetud võtmeid otsima ja leidma.

Anne Turner-Boiko

Teenetemärke endistele tapalastele

President Arnold Rüütel jagas iseisvuspäeva puhul riiklikke teenetemärke ka kahele endisele tapalastele. Valgetähe IV klassi teenetemärgi sai eestluse hoidja Austrias Sirje Winding-Frauenlob, neiu põlvnimega Mõtuste.

Sirje Mõtuste lapse- ja koolipõlv mõõdus Tapal, kus ta lõpetas keskkooli 1966. aastal. Jätkas siis õpinguid inglise keele omandamiseks Tallinna Pedagoogilises Instituudis. Abiellus austerlasega ja siirdus 1974. aastal elama Salzburgi. Õppis iseisvvalt perfektselt ära saksa keele, mis võimaldas töötada aastaid ühe firma insener-konstruktori büroos tehnilise sekretärina. Esimesest abielust sündisid poeg ja tütar, kes juba elavad iseseisvat elu.

1992. aastal avati Salzburgis Eesti Vabariigi aukonsulaat, aupeakon-suliks professor Henn-Jüri Uibopuu. Samast ajast on konsulaadi palgata kaastöötajaks kuni käesoleva ajani ka Sirje. Konsulaat võtab vastu ja abistab Eestist saabunud delegatsioone ja külalisi. Mõned näited: 1993 võeti vastu ja abistati Eesti eriolümpia delegatsiooni, käisid mitmed laulukoorid, töötajad Eesti välisministeeriumist.

1996 külastas Salzburgi riigikogu spiiker Toomas Savi oma delegatsiooniga. 1997 viibis Salzburgi majandusfoorumil peaminister Mart Siimann. 1999 esines Salzburgis Tõnu Kaljuste kammerkoor, samal aastal võttis majandusfoorumist osa peaminister Mart Laar. 2000. aastal võeti vastu president Lennart Meri. 2002. aastal oli Salzburgis külas president Arnold Rüütel. Samal aastal asutati Sirje Winding-Frauenlobi ettevõtmisel Salzburgi Eesti Selts

Salzburgi-Eesti Seltsis võõrustas Sirje Winding-Frauenlob (vasakul) koos Liina Mittermayri ja Kristi Schabertiga president Arnold Rüütli.

Foto Sirje Winding-Frauenlobi kogust

(SES), mille motoks on "Me hoiame nõnda ühte nagu heitunud mesilaspere, me hoiame nõnda ühte ja läheme läbi mere" (P.-E. Rummo).

Oma eesmärgiks on selts seadnud eesti kultuuri tutvustamise, eesti keele pruukimise, tavade ja kommete säilitamise Salzburgi eestlaste seas, Eestit puudutava informatsiooni vahendamise, kunstinaitude ja erinevate kultuuriürituste korraldamise, kontaktide loomise Eesti ja Salzburgi vahel, jõulude, vabariigi aastapäeva ja jaanipäeva tähistamise.

7. mail 2004. aastal tähistati Eesti ühinemist Euroopa Liiduga. Ürituse, kus viibis ligi 250 külalist, avas segakoor "Noorus". Avati eesti kunstnike Mare Vindi, Andres Toltsi ja Eduard Tüüri näitus.

Aukülalisena olid kohal rahvastikuminister Paul-Erik Rummo, luuletaja Viuu Härm, Eesti suursaadik

Viinis Katrin Saarsalu jt. Pidu lõppes eestipärasel söögilauas Saku õllega.

Märtsikuus avatakse Salzburgis näitus "ARS Baltica" Eesti, Läti ja Leedu kunstnike osavõtul.

Viibides ise aastaid tagasi külas Sirje külaliskodus, jäi sügavalt meelde selle turismimaa imeilus loodus, muusikafestivalid, W. A. Mozarti sünnilinn Salzburg.

Eesti Punase Risti III klassi teenetemärk anti lastekaitsealuse esindajale Eestis, lastearst Leo Tammele.

Leo Tamm lõpetas Tapa Keskkooli 1954. aastal. Aastatel 1960–1963 töötas Tapa Haiglas peaarstina. Võttis aktiivselt osa uue haigla organiseerimisest ja avamisest Valgejõe puistusel 13. juunil 1962. aastal.

Teenetemärkide saajatele edu ja õnne soovides Harri Allandi

Tapa vabatahtlike pealinnaks!

18.–20. veebruaril toimus Tapal Diakoonia Aasta Eestis MTÜ poolt korraldatud pikaajaliste vabatahtlike seminar.

Seminari organiseerisid Diakoonia Aasta Eestis juht Ave Bremse ja Tapa linnavalitsuse sotsiaalosalonna juhataja Ene Augasmägi. Tapale tulid kokku 11 noort, kes kõik on tulnud Eestisse Euroopa Vabatahtliku Teenistuse kaudu ja praegu tegutsevad vabatahtlikena Eesti eri paikades. Saksamaalt, Poolast, T ehhist, Prantsusmaalt ja Itaaliast pärit noored tulid Tapale kokku, et vahetada muljeid ja kogemusi vabatahtliku tööst Eestis.

Seminar avati kultuurikeskuses, kuhu olid kutsutud ka gümnaasiumi 12. klassi õpilased. Ave Bremse rääkis lühidalt oma organisatsioonist ja sellest, kuidas vabatahtlikuks saada. Kuid see ei olnud peamine

eesmärk kokkusaamiseks. Eesmärk oli omavahel tutvustada kohalikke noori ja praegu Eestis viibivaid vabatahtlikke. Kõik jaotati viide gruppi ja anti ülesandeks kirjutada üks projekt pealkirjaga "Tapa vabatahtlike pealinnaks". Selle raames tuli leida uusi võimalusi, kus oleks võimalik Tapal läbi viia huvitavaid projekte. Töö tulemus oli väga hea. Noorte koostööna pakuti välja töö- ja vaba aja laagrite korraldamist, keeltekursuseid ja laagreid, arvutiõpet ja palju muud huvitavat.

Samal päeval külastasime veel Tapa Väljaõppekeskust, kus meile tehti huvitav ringkäik. Külastasime ka Tapa muuseumi, kus meid võttis vastu Harri Allandi ja tutvustas linna ajalugu. Viimaseks külastuseks sel päeval jäi MTÜ Jeeriko. Vabatahtlikud õõbisid Männikumäel.

Järgmisel hommikul tutvustas

Ave Papp laste- ja noortekeskuses oma maja ja tööd. Noored vabatahtlikud said ülesandeks lähemalt tutvustada oma projekte: miks nad siin on, mida nad teevad oma projekti raames, mis neile meeldib siin, mis ei meeldi jne. Neil oli väga huvitav üksteise projektidest kuulda. Samuti arutati probleemide üle, mis Eestis on ette tulnud nii töö raames kui ka vabal ajal, ning üritati üheskoos lahendusi leida.

Pühapäeva hommikul vahetati üksteise andmeid, et paremini ühendust pidada. Räägiti seminaril toimunud ning samuti arutati, mida suvel võiks korraldada.

Jessica (Tapal tegutsev vabatahtlik) arvates oli seminar väga tore. Talle meeldis võimalus kohtuda teiste Eestis viibivate vabatahtlikega, et edaspidi lähemalt suhelda ja oma ideid vahetada.

Jessica Hübner ja Siiri Hiet

Idamaa võitluskunst on meelega järgi

Riias toimunud idamaa võitluskunsti turniiril oli Eestit ainukesena esindamas Tapal tegutseva lastekeskuses Maria võistkond.

Jevgeni Dvoretzki, Artur Kaljuvee ja Pavel Beljakov täiendasid oma võitude ja auhindade kogu kuldmedalitega. Valeri Kutsinski, kes võitleb lowkickboxing-klassis, saavutas teise koha. Jevgeni Dvoretzki oli finaalis nõnda edukas, et suutis oma vastase saata põrandale juba esimeses raundis. Artur Kaljuveel kulus selleks aega veidi üle ühe raundi. Pavel Beljakovi võit on eriline juba selle poolest, et temal õnnestus saada

punktivõit Euroopa MM hõbedaselt vastaselt. Valeri Kutsinski jaoks oli turniir eriti raske. Poolfinaalis tuli punkti-võit, aga finaalkohtumises tuli alistuda väga tehnilisele Läti võistlejale.

Võistlus toimus rahvusvahelise kik-taiboxing akadeemia karikaturniiri raames. Sellest võttis osa 15 erinevat klubivõistkonda. Võistlus oli meie noormeeste jaoks katsumuseks enne Eesti meistrivõistlusi, mis on juba sellel nädalavahetusel Sillamäel. Meistrivõistlused toimuvad kõikides vanusegruppides kahel alal – fullkontakt ja lowkick-boxing. Oodata on Eesti parimate võistlejate esinemist.

19. ja 20. veebruaril toimus Eesti kinnine kingboxing-turniir. Ka sellest võistlusest võttis osa lastekeskuse võistkond. Lisaks olid võistlustel veel kaks Tapa noormeest – Andrei Jersov (klass Low Kick) ja Mihhail Birjukov (klass fullcontact). Võistluste tulemustega võib igati rahul olla. Andrei Jersov – kuld, Artur Kaljuvee – kuld, Jevgeni Dvoretzki – hõbe, Pavel Beljakov – hõbe.

Järgmised suuremad võistlused (Eesti lahtised meistrivõistlused) toimuvad märtsis. Võistlustele on oodata mitme riigi noori idamaa võitluskunsti harrastajaid.

Pavel Beljakov (15 a)

LINNAVALITSUSE JA -VOLIKOGU ISTUNGID

Linnavalitsuse istungid 22. veebruaril 2005

- Kinnitati täiendavate sotsiaaltoetuste maksmine.
- Eraldati sotsiaalkorter aadressil Kalmistu 15-9 ja pikendati sotsiaalkorterite üüri- lepinguid.
- Pikendati hooldekodus hooldamise lepingut ja kinnitati koduteenuse osutamine.
- Eraldati toetust Lääne-Virumaa Pensionäride Ühingule maakondliku pensionäride ürituse "4 linna pensionäride pidupäev, tantsime, laulame endi rõõmuks" korraldamiseks.
- Eraldati toetust MTÜ-le Camerata Ewert Sundja jazzbandi kontserdi läbiviimiseks.
- Kinnitati toimetulekutoetuse ja sellega kaasneva täiendava sotsiaaltoetuse maksmine.

Linnavolikogu istungid 17. veebruar 2005

- Kinnitati Tapa linna, Lehtse ja Saksi valla ühinemisleping ja selle lisad.
- Kinnitati moodustatava uue omavalitsusüksuse nimeks Tapa vald ja staatuseks vald.
- Moodustati valimisringkondade ja kinnitati mandaatide jaotamine kohaliku omavalitsuse volikogu valimisteks.
- Määrati uue volikogu liikmete arvaks 21.
- Moodustati valimiskomisjon ja jaoskonnamisjon.
- Kinnitati taotluse esitamine haldusterritoriaalse korralduse muutmiseks.
- Tehti ettepanek maakondliku kuuluvuse määramiseks.
- Võeti vastu Tapa linna 2005. aasta I lisaeelarve.

- Kinnitati sotsiaaltoetuste saamiseks esitatud avalduste mitterahuldamine.
- Määrati projekteerimistingimused väikeelamute Jaani 40 ja Pikk 74 rekonstrueerimiseks.
- 1. märts 2005**
- Kinnitati täiendavate sotsiaaltoetuste maksmine.
- Kinnitati raha eraldused Tapa linna 2005. aasta eelarvest MTÜ-le Linnakalmistu Hoolduse Ühingu tegevuse toetuseks ja Männiku Oil OÜ-le saunateenus doteerimiseks.
- Kinnitati ostueesõigusega maa erastamise tingimused aadressil Piiri 3 Tapa linn.
- Määrati projekteerimistingimused Jaama 4-2 korteri rekonstrueerimistööde projekteerimiseks.

- Kehtestati Tapa linna gümnaasiumide pedagoogide töötasustamise alused.
- Muudeti Tapa linnavolikogu 12. veebruar 2004. a määrust nr 31 "Tapa linnavalitsuse teenistujate ja linnavalitsuse hallatavate asutuste töötajate palgasüsteemi ja linnavalitsuse struktuuri kinnitamine".
- Kinnitati koolilõuna kulude katmiseks määratud eraldiste jaotamise kord.
- Kinnitati pikaajalise laenulepingu sõlmimine.
- Kinnitati määrus "Tapa linna korraldatud olmejäätmeveo piirkondade, vedamise sageduse ja aja, jäätmeveo teenustasu piirmäära kinnitamine ning volituse andmine korraldatud jäätmeveo avaliku konkursi korraldamiseks."

LINNAVOLIKOGU OTSUSED

17. veebruar 2005 nr 104
Uue omavalitsusüksuse nimi ja staatus
Aluseks võttes Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse § 6 lõike 2
Tapa linnavolikogu otsustab:
1. Kinnitada Tapa linna, Lehtse valla, Saksi valla (v.a Kiku, Salda, Pariisi küla) ühinemisel moodustatava uue omavalitsusüksuse nimeks "Tapa vald" ja staatuseks "vald".
2. Tapa vald jaguneb asulateks, milleks on

- vallasine Tapa linn, Lehtse alevik ja külad: Jootme, Jäneda, Kuru, Kõrveküla, Linnape, Läpi, Läste, Patika, Pruuna, Rabasaare, Raudla, Rägavere, Räsna, Tõdrakõrve, Imastu, Karkuse, Loksu, Lokuta, Moe, Nõmmküla, Näo, Piilu, Saia- kopli, Saksi, Vahakulmu.
3. Otsus jõustub Vabariigi Valitsuse määruse, millega muudetakse Tapa linna, Lehtse valla ja Saksi valla haldusterritoriaalset korraldust, jõustumisest.

17. veebruar 2005 nr 110
Ettepanek maakondliku kuuluvuse määramiseks
Aluseks võttes kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 65 lg 3
Tapa linnavolikogu otsustab:

1. Teha Vabariigi Valitsusele ettepanek määrata Tapa linna, Lehtse ja Saksi valla ühinemisel tekkiva uue omavalitsusüksuse Tapa vald maakondlikuks kuuluvuseks Lääne-Viru maakond.
2. Otsus jõustub teatavakstegemisest.

17. veebruar 2005 nr 109
Taotlus haldusterritoriaalse korralduse muutmiseks
Aluseks võttes kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 1 punkti 37, Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse § 9 lõike 7, lõike 9 punkti 1 ja Tapa linnavolikogu 17. novembri 2004 otsusega nr 95 kinnitatud elanike arvamuse väljaselgitamiseks läbi viidud rahvaküsitluse tulemused
Tapa linnavolikogu otsustab:

1. Taotleda Vabariigi Valitsuselt Tapa linna, Lehtse valla ja Saksi valla (v.a Kiku, Salda, Pariisi küla) haldusterritoriaalse korralduse muutmist ühinemise teel uueks omavalitsusüksuseks, mille nimeks saab Tapa vald.
2. Käesolev otsus koos vajalike materjalidega esitada Järva ja Lääne-Viru maavanemate kaudu Siseministeeriumile.
3. Käesolev otsus avaldatakse ajalehtedes "Virumaa Teataja" ja "Järva Teataja".
4. Otsus jõustub teatavakstegemisest.

17. veebruar 2005 nr 103
Ühinemislepingu ja lisade kinnitamine
Aluseks võttes kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 1 punkti 37, Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse § 9 lõiked 6 ja 7
Tapa linnavolikogu otsustab:
1. Kinnitada Tapa linna, Lehtse ja Saksi valla ühinemisleping.
2. Kinnitada ühinemislepingu lisad:
2.1. Seletuskiri haldusterritoriaalse korralduse ja piiride muutmise kohta.
2.2. Tapa linna, Lehtse ja Saksi valla 2003. majandusaasta auditeeritud aruanded.
2.3. Ühineva omavalitsusüksuse kaart mõõtkavas 1: 50 000.

- 2.4. Piirikirjeldus ja piirikoordinaadid Saksi valla ja Kadrina valla vahelises muutuv piirilõigis.
- 2.5. Tapa valla arengukava alused.
- 2.6. Tapa valla investeringute kava.
- 2.7. Tapa linna, Lehtse ja Saksi valla pikaajaliste kohustuste aruanded.
3. Kinnitada ühinemislepingu ja selle lisade kohta esitatud ettepanekud ning õienid nende volikogudes läbivaatamise tulemuste kohta.
4. Ühinemisleping koos lisadega avalikustatakse Tapa linn koduleheküljel ja ühinemisleping avaldatakse Riigi Teatajas.
5. Otsus jõustub teatavakstegemisest.

Mida jälgida sisseoste tehes?

Meil kõigil tuleb käia kauplustes sisseoste tegemas. Eriti tihti tuleb käia toiduainete-kauplustes. Mis meile seal silma hakkab, millega meil tuleb kokku puutuda? Enamik muljeid on head. Kauplused on korras, kaubavalik suur ning müüjad viisakad. Lahkelt jagatakse soovitusi, aidatakse teha valikuid. Kuid on ka juhtumeid, kus ostjad satuvad ebaviisaka teenindamise osaliseks, veelgi hullem – lausa petetakse.

Vaatame, milliste probleemidega on ostjatel tulnud kokku puutuda. Kõigepealt hakkab silma, et mõningates kauplustes ei taheta kuidagi ostut ekke anda. Kassaaparatuurid ripub välja pikk riba ostjatele andmata t ekke. Aeg-ajalt rebib kassapidaja need ära ja viskab prügikasti. Hea mugav ju niimoodi, sest ostjal kaob võimalus kontrollida, kas ostu eest on ikka õigesti arvestatud ja ilma ostu t ekita pole ka võimalik mingit pretensiooni esitada. Osa kassapidajaid on oma arust nutikamad. Kõigepealt antakse raha tagasi, siis tuleb väike mõttepaus ja siis alles rebitakse t ekk. Ostja on jõudnud eemalduda, sest järgmine ostja on oma kaubaga juba kassas. Nüüd viskab kassapidaja t eki prügikasti, sest ostja ju ei tahtnud, ta ju ei küsinud t ecki ega ka oodanud, millal see lõpuks antakse.

Tegelikult on t eki saamine ostjale oluline, sest see on ainus võimalus kontrollida tehingu õigsust. Mõni inimene arvab nüüd, kas sel on üldse mingit mõtet, inimesi peab ju usaldama ja vaevalt nüüd keegi tahtlikult petma hakkab.

Kahjuks on mul päris tihti tulnud kokku puutuda lausa uskumatute juhtumitega. Ostut eki kontrollimisel selgub väga erinevaid asju. Näiteks olete ostnud viis nime- tust toidukaupu, t ekil on aga ära märgitud kuus. Kassapidajal on olnud väike "näpukas", ta on kaks korda üht asja kassast läbi löönud. Teinekord on t ekil selliseid asju, mida me polegi ostnud. Üheks põhjuseks sellise olukorra tekkimisel on eelmise ostja arve lõpetamata jätmine. Ostja maksab küll kauba eest, kuid t ecki välja ei lööda ja nii tuleb järgmisel ostjal veel kord selle arve eest tasuda. Eriti tähelepanelik tuleks olla siis, kui on tegemist suurte ostudega. Siis võite arve kontrollimisel avastada nii mõndagi. Ühel konkreetsel juhtumil, millega mul on tulnud kokku puutuda, avastas ost-

ja, et ühe ostetud kompotipurgi asemel oli kassast läbi löödud neli purki, singitüki hind oli kerkinud 20 krooni võrra ning t ekile oli lisatud veel paar asja, mida polnud ostetud. Kokku oli hinnavahe pea 82 krooni. Paneb mõtlema. Umbes 300 kroonise ostukorvi eest tuli maksta peaaegu 400 krooni.

Selgituseks olgu lisatud, et antud juhtumi puhul polnud tegemist Tapa kauplustega. Omaette probleemiks on kauplustes muutunud nn soodusmüügid. Kauba juures on hinnasilt odavana hinna ja soodusmüügi reklaamiga. Loomulikult tahab enamus meist teha soodsat ostu. T eki kontrollimisel aga selgub, et maksta tuli ikkagi kallimat hinda, sest soodusmüügi aeg on läbi. Vabandatakse, et reklaam ja hind jäi ära korjamata. Aga kui teil pole t ecki, siis harilikult sellist pettust ei avastata.

Tihti on segadust, kui müügil on mitme erineva hinnaga kaubad, näiteks erinevad õunasordid, tomatid jne. Olen ka isiklikult kokku puutunud juhtumitega, kus kauplustes väljas olevad hinnad ja arvutisse sisestatud hinnad on erinevad, ja jällegi ostja kahjuks. Praegused hinnad muutuvad kiiresti ja ei jää meelde. Kui ostja näeb kauba juures soodsat hinda ja otsustab kauba osta, siis tihti selgub, et kaubapakendil on hoopis teine hind kui riulil kauba juures. Kui aga ostja seda märkab ja sellele tähelepanu juhib, siis vabandatakse, et juhtus näpukas. Jälgige, et kaubale löödud hind ja kauba juures riulis olev hind oleksid samad.

On veel üks asi, millele tahaksin tähelepanu juhtida. Jälgige kauba märgistust. Vaadake, kas müüja on löönud sinna õige kauba nimetuse ja hinna. Harilikult vaadatakse ainult summat, nimetusele ei pöörata tähelepanu, sest teatakse ju, mida osteti. On ju nii? Aga kui jälle on "näpukas" ja odavast viinerist saab hoopis kallim viiner?

Need on mõningad momendid, millega ostjatel tuleb kauplustes kokku puutuda. Soovitus kõigile – võtke alati ostut ekk. Kui ei anta, siis küsige. Võrrelge ja kontrollige. Jälgige kassa juures tähelepanelikult, mida kassapidaja kassast läbi lööb. Ilma kassat ekit puudub teil võimalus arve õigsuse kontrollimiseks ja pretensiooni esitamiseks.

Helle-Anne Org

Tarbijakaitse kontrollis kauplusi

15. veebruaril käis Tarbijakaitseameti peainspektor Tiiru Baumann Tapal kontrollireidil.

Seekord pööras ta erilist tähelepanu kaupade märgistusele, eestikeelse teabega varustatusele ning ühikuhindade olemasolule. Samuti kontrollis ta kaupade vastavust kvaliteedinõuetele ning säilitustingimustest ja realiseerimisaegadest kinnipidamist.

Säästumarketit kontrolliti tarbija kaebuse põhjal. Tarbija ei olnud rahul rohelise suurelehelise tee "Kuldne tass" kvaliteediga. Säästumarketis kontrolliti ka kaupadel ühikuhindade olemasolu ning alkohoolsete jookide juures olevat teavet. Selles suhtes inspektoril pretensioone ei olnud. Küll aga jällegi probleemiks puu- ja köögiviljade kvaliteet. Kaup oli sorteerimata. Sorteerimine on ikkagi müüjate kohustus, ostjad sellega tegelema ei pea. Müügil kõrvaldati miinimumnõuetele mittevastavad hiina kapsas ja paprika. Müügilolev kaup peab vastama kvaliteedinõuetele. Kuna seekord teisi rikkumisi ei avastatud, jäi trahvisummaks 400 krooni.

Vaksali poes oli probleemiks ühikuhindade puudumine osal kaupadel (tarbekeemia, väikepakendis vorstitooted, siirupid

jne). Märgistuse nõuete rikkumisi ei avastatud. Kaupluste juhataja põhjendas ühikuhindade puudumist töötajate vahetusega. Karistuseks jäi 400 krooni suurune rahatrahv.

OÜ Burmi Kaubandus ehitusmaterjalide kauplusele aadressil Pargi 2a pretensioon ei olnud. Kontrollitud kaubad olid varustatud eestikeelsete kasutusjuhenditega. Tarbekaupadel oli olemas nõuetekohane märgistus, samuti polnud probleeme ühikuhindadega.

OÜ Uher Jaama Apteegis avastati mõnel tootel ühikuhinna puudumine. Tarbijakaitse seadus näeb ette, et ühikuhinnana avaldatakse müügipakendis sisalduva kauba tükihind järgmiste kaupade puhul:

1. pabersalvrätikud;
2. pabertaskurätikud;
3. pabermähkmed;
4. hügieenisidemed, pesukaitsed ja tampoonid.

Kuna apteegi põhitegevus on ikkagi ravimite müük, kus ühikuhinda ei nõuta, siis seekord piirduti suulise hoiatusega. Apteegi juhataja sõnul on puudused nüüdseks kõrvaldatud.

Helle-Anne Org

Tubli suusatüdruk

19. veebruaril toimus ETV-Hansapanga suusasarja III etapp Ida-Virumaal Pannjärvel klassikalises tehnikas. Tapakatest tuli **Anni Vainola** N-16 klassis 5. kohale ja N-13 klassis oli **Maila Valdre** 9. kohale.

Ülejäänud tulemused: N-11 31. **Agni Metsma**, M-11 44. **Kevin Kork**, 46. **Veiki Ojaperv**, 47. **Kert Kustavson**, M-13 14. **Asso Kesaväli**, 29. **Andres Vaher**, 37. **Juks Ojaperv**, M-14 44. **Kaarel Koitjärv**, N-15 14. **Liis Lanno**, M-16 18. **Ain Roosimägi**.

26. veebruaril sõideti ETV-Hansapanga suusasarjas pikad distantsid ühisstardist klassikalises tehnikas. IV etapp toimus meie "kodurajal" Valgehobusemäe suusakeskuses. Meie parim oli **Anni Vainola**, kes saavutas 10

Anni Vainola

Foto Kaido Lanno

km distantsil jällegi tubli 5. koha ja hoiab enne viimast etappi sarja kokkuvõttes neljandat kohta.

Kaido Lanno, MTÜ Männikumägi

Ka Tapalt käidi Tartu maratonil

Tugev tuul, lumetuisk, väga halb suusarada, rajale langenud oksad ja okkad – need märksõnad iseloomustavad pühapäeval, 13. veebruaril toimunud 35. Tartu maratoni.

Sama päeva varahommikul asusid ka Tapalt kolm suusatajat Otepää poole teele ning kell üheksa seisid nad juba stardikooridori. Tehvandi suusastadionilt see suusatajatevägi minema kihutaski ning enamus jõudis ka fini isse Elvas. Sinna vahele mahtus igäihe tohutu pingutus – võitlus konkurentide ja raskete ilmastikuoludega ning eelkõige iseendaga.

Korduvalt on küsitud, et mis motiveerib tuhandeid inimesi suusamaratonil osalema isegi üpris kopsakale osavõtumaksule vaatamata. Arvatavasti on selle põhjuseks inimeste vajadus kuuluda ühte seltskonda – suusatajate hulka ja leida oma sportimisharrastusega teiste inimeste tunnustust. Samuti on Tartu maraton paljudele rahvasportlastele üheks võimaluseks panna enast võistlusel proovile, et kont-

rollida treenimise tulemusi.

Kindlasti on paljud "Sõnumete" lugejad juba tutvunud maratoni fini iprotkolliga "Postimehes" või internetis, kuid tulemustest märgiks siinkohal, et Joonas Oja ja Kalle Kukki olid esimese tuhande lõpetaja hulgas. Allakirjutanu aga täitis oma põhieesmärgi – jõuda kolmandast tuhandest teise tuhandesse. Fini iprotkollist võib esimese saja lõpetanu hulgast leida ka Kuno Rooba nime, kuid tegelikkuses startis tema numbril all hoopis teine inimene. Lihtsalt ümberregistreerimise käigus ei jõutud nimesid vahetada.

Talv kestab ja lund on piisavalt ka Tapal. Kutsun kõiki suusatajama Männikumäele, Rutka mägedesse ja Rotimetsa. Otsige välja kasvõi oma vanad suusad. Kui mõelda tagasi viimasele Tartu maratonile, siis seal kasutasid väga paljud nõukogudeaegset suusavarustust. Tähtis on tunda rõõmu liikumisest ja kogeda selle tulemusel tekkivat head enesetunnet.

Alar Teras

Eesti noored võitlesid maadlusmedalitele

Rakvere spordihallis oli eelmisel laupäeval põhjust rõõmustada kuuteistkümmel noorel läänevirulasel, kes tubli esinemisega teenisid ära medalikohad nii kreeka-roomsa maadluses kui ka naistemaadluses.

Eesti õpilaste meistrivõistlustel oli 14–15-aastastel poistel kavas kreeka-roomsa maadlus, tüdrukutel aga teist aastat naistemaadlus, kus medalid jagati välja kolmes vanusegrupis: õpilaste, kadettide ja juunioride klassis.

Üle Eesti oli Rakverre võistlema tulnud ligi 30 maadlust harrastavat klubi ühtekokku 158 noore maadlussportlasega, mis on võistluste peakorraldaja Endel Kalaisi sõnul rohkem kui kunagi varem. "Hea, et saime võistlused pidada hallis, kus palju avarust ja õhku, väiksemasse ruumi poleks äraagi mahtunud," märkis Kalais.

Lääne-Virumaa noorsportlastest

teenisid meistrikulda naistemaadluses kehakaalus kuni 62 kg Sakura klubi maadlaja Epp Mäe, kadettide arvestuses kuni 42 kg kaalukategoorias Tapa spordiklubi esindaja **Tatjana Nareiko**, juunioride klassis kuni 63 kg kaalus Irina Karlova Rakvere spordiklubist.

Poiste kreeka-roomsa maadluses töid õpilaste klassis meistrikulda Lääne-Virumaale kuni 32 kg kaalus **Dmitri Gorju ko** Tapa spordiklubist ning kuni 38 kg kaalus Kadrina spordiklubi noor- maadlaja Dimitri Drozdov.

Hõbemedalile maadlesid poistest kuni 38 kg kaalus Mait Paju Sakura klubist ja kuni 66 kg kaalukategoorias **Rasmus Vuntus** Tapalt. Pronksile tulid Tapa spordiklubi poisid **Rainer Viilveer** (kuni 35 kg) ja **Aivar Jaaniste** (kuni 59 kg) ning Kadrina noormees Siim Abner (kuni 47 kg).

Naistemaadluses võitsid lääne-

virulastest hõbemedalid juunioride vanuseklassis kuni 72 kg **Mariika Loorits** Tapa spordiklubist, õpilaste vanuseklassis kuni 44 kg Ave Leemets Sakura klubist, kadettide klassis kuni 52 kg Rakvere spordiklubisse kuuluv Annika Salukivi ning kuni 70 kg kaaluvate neidude hulgas tema klubikaaslane Maarja Tankson.

Pronksmedalid said kadettide klassis Tapa spordiklubi maadlaja **Jana Pavlova** (kuni 46 kg) ning rakverlanna Cloria Tankson (kuni 52 kg).

Kreeka-roomsa maadluses oli klubidest parem Tallinna maadlusklubi Nelson, Tapa spordiklubi oli teine ning maadlusklubi Juhan Raplamaalt kolmas. Naistemaadluse pani ülekaalukalt kinni Narva Buffen-Do, Rakvere spordiklubi oli teine ning Tapa spordiklubi kolmas.

VT, 01.03.05

Mälestuskilde ja uitmõtteid

Meenub aasta 1949. Keskkool oli edukalt lõpetatud, tuli astuda järgmine samm. Juba mitu aastat olin kaalunud kolme elukutse vahel: arst, jurist, ehitusinsener. Kas Tartu või Tallinna? Otsustajaks sai mu tüdrukusõber Helju Mürk, kes astus Tallinna Eelkoolikasvatuse Seminari. Järelikult Tallinn ja TPI! Valisin tööstus- ja tsiviilehituse eriala, ehkki tung sinna oli suur ja pealegi tuli kõigil, ka medalistidel, sooritada eksam joonistamises. Mulle aga joonistamine eriti ei istunud.

„Modelliks” oli tugitool, millest kõik pidid must-valge pildi joonistama. Sain hakkama! Ja ees ootas viis aastat tudengipõlve.

Kui avanes võimalus üürida omaette tuba ühe perekonna juures Kunderi tänaval, siis otsustasime abielluda. Abielu registreeriti toimus perekonnaseisuaktide büroos Pikal tänaval kitsukeses ruumis teisel korrusel ühe saiapoe peal. Kõik käis kähku ja ilma igasuguse tseremooniata: andsime

allkirjad ja olimegi abielupaar. Ja siia maani!

Pulmapeo korraldasid äi ja ämm 31. detsembril koos vanaaasta ärasaatmisega. Sugulased, kooliõed ja -vennad, naabrid – inimest nelikümmend või rohkem. Söödi, joodi, lauldi ja lausuti sooje sõnu, nagu eestlastel sel puhul ikka kombeks on olnud. Lauldi ka Valgre laule, mis juba tollal populaarsed olid. Praegu suisa imestame, kuidas see rahvas kõik sinna Tapa asunduse väikesse talumaja ära mahtus. Täna on üle 55 aasta sellest möödunud ja paikond ise tundmatuseni muutunud (muudetud).

Elusolevaid pulmalisi võib aga kahe käe sõrmedel üles lugeda. Aeg teeb oma töö!

Samal ajal, kui pulmapeol tooste öeldi, oli USA paanikas. Lääne-Texas, New-Mexico ja Colorado osariikide kohale ilmus massiliselt tundmatuid objekte (lendtaldrikuid, lendkettaid, tulekerasid). Nüüd nimetame neid UFO-

deks! Kui tulekerad ka Los Alamos kohale ilmusid, kuulutati USA-s välja häireolukord. Relvajõud seati lahinguvalmis. Kardeti rünnakut N. Liidu poolt. Maailm oli aatomisõja künnisel. Aga meie ei teadnud midagi! Ja hea oligi. Poole aasta pärast algaski Korea sõda, mis kestis kolm aastat.

Järgmisel päeval sõitsime taas Tallinna, et jätkata õppetööd. Algas 1. semestri eksamisessioon. Tallinnas kuulsime, et samal ööl oli surnud Raimond Valgre. Kurb uudis!

Inimese elutee on juhuste pikk ahel, mis käib kaasas hällist kuni hauani. Sama mõte sobib ka riikide, rahvaste ja kogu maakera kohta.

P.S. Los Alamos rajati 1942. aastal kõrbesse. Seal projekteeriti ja ehitati esimene aatomipomm, hiljem ka vesinikupomm.

USA-l oli tollal 60 aatomipommi, N. Liidu aatomipommide hulka pole teada.

Lembit Joorits

TEATED - KUULUTUSED - TEATED - KUULUTUSED

Küttepuid, toored, lehtpuu, lõhutud ja sobivas mõõdus.
Tähtajad lühikesed. Varu küte järgmiseks talveks juba nüüd.
Tel 5660 7450

Müüa lõhutud küttepuid
ja 3 meetrist lehtpuud (enamuses must lepp).
Info telefonil:
524 1249,
õhtuti kell 18–20
telefonil 327 0170.

Maksuamet arenduskojas
teisipäeval,
22. märtsil
kell 9.30–15.30

PUUETEGA INIMESTE TÖÖHÕIVE EDENDAMISE PÄEV

Olete oodatud 08.03.2005 teabepäevale kell 10–12 Tapa kultuurikotta Turu tn 8

Päevakavas:

1. Kell 10–11 uued võimalused puuetega inimestele, mis avanevad ESF projektiga "Puuetega inimeste tööhõive edendamine", Helgi Einala Lääne-Virumaa Tööhõiveameti juhtumikorraldaja.
2. Kell 11–11.20 kohvipaus.
3. Kell 11.20–12 arutelu, küsimustele vastamine.

MEIE HULGAST ON LAHKUNUD

Anna Vorontsova 22.10.1924 - 15.02.2005

Aleksandra Stambrovskaja 20.03.1940 - 17.02.2005

Koidula Loka 15.01.1925 - 25.02.2005

Asta Jorits 20.03.1924 - 27.02.2005

UUED LINNAKODANIKUD

Zan Bondarevski 08.02.2005

Jenni Vorontsov 16.02.2005

Tapa linna ajaleht Sõnumed

Roheline tn 19, Arenduskoda
Lehe tellimine ja üldinfo – tel/faks 322 0026.
Ajalehte saab lugeda – www.tapa.ee/arenduskoda/ajaleht,
e-post: arenduskoda@tapa.ee, heiki@tapa.ee
Toimetaja Heiki Vuntus – tel 322 0026, mobiil 5648 5208
Küljendaja Liina Kald – tel 322 0023, mobiil 528 7998
Trükitud trükikojas Agur – Pikk 16, Rakvere, tel 322 3999
Trükiarv 600. Leht ilmub kaks korda kuus.
Kuulutuste vastuvõtt Roheline tn 19, E–R kell 9–16.
Toimetusel on õigus kirju ja teisi kaastöid nende selguse huvides toimetada ning lühendada.

Et hoida ära arusaamatusi, peab lehematerjal olema toimetuses hiljemalt lehe ilmutamise nädala teisipäeval kell 10.